

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **JUDr. PhDr. M. Š., Ph.D.**, proti žalované: **Generální inspekce bezpečnostních sborů**, se sídlem Skokanská 3/2311, Praha 6, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 1. 2016, č. j. GI-IF-19-24/2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 9. 2019, č. j. 3 A 46/2016 – 87,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se zamítá** v části směřující proti výroku I. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 9. 2019, č. j. 3 A 46/2016 – 87.

II. Kasační stížnost **se odmítá** v části směřující proti výroku II. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 9. 2019, č. j. 3 A 46/2016 – 87.

III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti v části směřující proti výroku I. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 9. 2019, č. j. 3 A 46/2016 – 87.

IV. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti v části směřující proti výroku I. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 9. 2019, č. j. 3 A 46/2016 – 87.

V. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti v části směřující proti výroku II. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 9. 2019, č. j. 3 A 46/2016 – 87.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 24. 11. 2015 žalovaná jako povinný subjekt částečně odmítla žádost žalobce o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Odvolání žalobce žalovaná zamítla v záhlaví uvedeným rozhodnutím.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalované o odvolání žalobou u Městského soudu v Praze a současně požádal o osvobození od soudních poplatků. Městský soud nejprve žalobu odmítl usnesením ze dne 17. 5. 2016, č. j. 3 A 46/2016 – 33, neboť žaloba neobsahovala žádný žalobní bod a byla podána pouhý den před uplynutím lhůty pro její podání, a tedy i lhůty pro uplatnění žalobních bodů. Výzva k odstranění vad proto již podle městského soudu nebyla možná. Uvedené usnesení Nejvyšší správní soud zrušil rozsudkem ze dne 20. 9. 2017, č. j. 6 As 158/2016 – 37, s tím, že podáním žádosti o osvobození od soudních poplatků se staví běh lhůty pro podání žaloby. Městský soud měl proto nejprve rozhodnout o žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků.

[3] Následně městský soud žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků zamítl v záhlaví označeným usnesením. Na základě prohlášení žalobce o osobních, majetkových a výdělkových poměrech a doložených dokladů dospěl soud k závěru, že žalobce zjevně disponuje dostatečným množstvím prostředků k úhradě soudního poplatku. Žalobce doložil, že jeho čistá měsíční mzda z hlavního pracovního poměru v roce 2019 činila 31 000 Kč, příjem z dohody o provedení práce činil 10 000 Kč hrubého. Roční příjem žalobce v roce 2018 byl podle daňového přiznání 525 680 Kč, tedy 43 806,66 Kč měsíčně. Celkové měsíční výdaje žalobce uvedl v částce 11 785 Kč. Výsledek porovnání žalobcových příjmů a výdajů zcela zjevně nesvědčí o tom, že by zaplacení soudního poplatku mělo pro něj znamenat takový výdaj, pro který by mu měl soud přiznat osvobození od soudních poplatků. Soud přihlédl dále k tomu, že žalobce vlastní nemovitosti o celkové rozloze 59 179 m² a v relativně nedávné době podnikal jako jediný vlastník společností Sushi Sakura, s. r. o., a HARINO, s. r. o.

[4] Městský soud dále připomněl, že hlavním smyslem soudních poplatků je jejich regulatorní funkce. Navrhovatel má nést část nákladů soudního řízení. Cílem právní úpravy je mimo jiné, aby navrhovatel s vědomím nákladů, které soudní spor nutně přináší, vedl ty soudní spory, které jsou pro něj významné, dotýkají se přímo jeho práv a povinností a v nichž má šanci uspět. Osvobození má být přiznáváno osobám, které jsou v obtížné finanční situaci a nemají prostředky k úhradě soudního poplatku.

[5] V nyní posuzované věci se spor týká žádosti žalobce o poskytnutí souboru informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalobce konkrétně žádal informace o výši platu a odměn v roce 2015 a profesní minulosti vyššího důstojníka žalované, dále informaci ohledně vyřizování stížností na postupy příslušníků žalované v období od počátku existence žalované do 21. 8. 2015. Požadované informace nejsou podle městského soudu takového charakteru, aby měly vztah k podstatným okolnostem žalobcovy životní sféry, ale jedná se o spory vyvolané zřejmě žalobcovým zájmem o veřejné záležitosti a fungování veřejných institucí. Žalobce má plné právo takové spory vést, dává-li mu objektivní právo procesní možnosti tak činit, není však důvod, aby náklady na jejich vedení za žalobce nesl stát formou osvobození od soudních poplatků. S ohledem na zjevný dostatek prostředků na straně žalobce je ovšem tento důvod nepřiznání osvobození spíše podpurný.

[6] Městský soud se neztotožnil ani s argumentací o nerovném postavení žalobců vůči správním orgánům, které takové výdaje nemají. Správní orgány nesou v soudním řízení

pokračování

správním náklady řízení. Naopak v případě nedůvodnosti žaloby jim právo na náhradu nákladů řízení (na rozdíl od žalobců) přiznáváno není.

[7] Výrokem II. městský soud vyzval žalobce k úhradě soudního poplatku za žalobu ve lhůtě 15 dnů.

II. Obsah kasační stížnosti

[8] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti usnesení městského soudu kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), výslovně přitom uvádí, že napadá oba výroky usnesení.

[9] Úvodem namítá, že mu napadené usnesení nebylo dosud řádně doručeno a dozvěděl se o něm náhodou, neboť městský soud nerespektoval stěžovatelovu adresu pro doručování.

[10] Dále stěžovatel zdůraznil význam práva na informace, které je zaručeno čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 17 Listiny základních práv a svobod. Právní úpravu soudních poplatků ve věcech týkajících se svobodného přístupu k informacím stěžovatel považuje za diskriminační. Zatímco orgány veřejné moci jsou od soudních poplatků ze zákona osvobozeny, žadatel o informace je nucen soudní poplatky platit za vše, tj. za žalobu, za kasační stížnost, za kopie ze spisu apod. Výše těchto poplatků je přitom stejná jako v jiných typech řízení. Takovou výši poplatků lze (byť stěží) akceptovat tam, kde se jedná o daňové řízení nebo stavební povolení, nikoliv však v případě řízení týkajících se žádostí o informace. Podle stěžovatele se tak nejedná o (zákonem aprobovanou) regulační funkci soudních poplatků, ale funkci odstrašovací. Městský soud tento ústavněprávní deficit nerozpoznal. Stěžovatel proto navrhuje buď zrušení napadeného usnesení, nebo předložení věci Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy.

[11] K důvodům napadení výroku II. stěžovatel uvedl, že výzva k úhradě soudního poplatku může následovat až po právní moci usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků. Takové usnesení se stává pravomocným až jeho řádným doručením, k čemuž do doby podání kasační stížnosti nedošlo (viz výše). Nejedná se jen o formální pochybení, neboť nesplnění výzvy má za následek zastavení řízení. Výzva byla proto vydána předčasně.

[12] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

III.1 Přípustnost a včasnost kasační stížnosti

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřípustná v části směřující proti výroku II. napadeného usnesení, jímž byl stěžovatel vyzván k úhradě soudního poplatku.

[14] Podle § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. je nepřípustná kasační stížnost proti rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení. Podle ustálené judikatury je takovým rozhodnutím mimo jiné usnesení, kterým byl žalobce vyzván k úhradě soudního poplatku (viz např. rozsudky ze dne 27. 2. 2006, č. j. 5 As 15/2005 – 47, ze dne 16. 4. 2008, č. j. 1 As 2/2008 – 47, ze dne 27. 5. 2015, č. j. 6 As 72/2015 – 15, bod 6, ze dne 23. 10. 2019, č. j. 8 As 279/2019 – 19, bod 6, ze dne

15. 11. 2019, č. j. 5 As 213/2019 – 18, body 9 a 10, nebo usnesení ze dne 4. 12. 2019, č. j. 4 As 418/2019 – 55, bod 13).

[15] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost v části směřující proti výroku II. napadeného usnesení odmítl pro nepřipustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

[16] Kasační stížnost směřující proti výroku I. o neosvobození od soudních poplatků naopak přípustná je (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 5. 2014, č. j. 3 As 125/2012 – 43, č. 3072/2014 Sb. NSS).

[17] Stěžovatel však sám zpochybnil, že napadené usnesení bylo řádně doručeno a že je pravomocné. Bylo-li by tomu tak, byla by kasační stížnost předčasná ve smyslu § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť podle § 102 s. ř. s. je kasační stížnost opravným prostředkem proti *pravomocnému* rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví viz např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 4. 11. 2003, č. j. 1 As 4/2003 – 48, č. 281/2004 Sb. NSS, nebo usnesení ze dne 16. 5. 2018, č. j. 6 As 166/2018 – 12), ledaže by se jednalo o některý z případů, v nichž soud připustil „zhojení“ předčasnosti kasačních stížností (viz např. rozsudky ze dne 7. 12. 2005, č. j. 3 Azs 421/2004 – 86, ze dne 20. 2. 2009, č. j. 7 Azs 8/2009 – 95, ze dne 23. 10. 2009, č. j. 8 Afs 61/2009 – 136, nebo ze dne 29. 6. 2011, č. j. 8 As 28/2011 – 78). Tuto otázku však nebylo třeba blíže řešit, neboť Nejvyšší správní soud neshledal, že by napadené usnesení nebylo stěžovateli řádně doručeno.

[18] Stěžovatel tvrdí v kasační stížnosti, že městský soud nerespektoval jeho adresu pro doručování: „XXX XX P. 512 – R., *poštovní příbrádka Y*“. Z obsahu žaloby je však patrné, že stěžovatel uvedl jako doručovací adresu: „XXX XX P. 5 – R., *Š. k. Z, poštovní příbrádka Y*“. Ta ve skutečnosti obsahuje adresy dvě: „*Š. k. Z, P. 5*“ a „XXX XX P. 512 – R., *poštovní příbrádka Y*“ (tedy adresu P. O. Boxu na poště P. 512), přičemž však druhou z nich – jejíhož použití se přitom domáhá – stěžovatel neuvedl kompletní. Namítá-li nyní stěžovatel nesprávnost adresy „*Š. k. Z, XXX XX P. 5*“, na kterou mu městský soud doručil napadené usnesení, nelze mu přisvědčit. Především byl to on sám, kdo tuto adresu, byť ve zkomolené podobě, uvedl v žalobě. V průběhu řízení před městským soudem mu bylo na ni doručeno několik písemností, na něž vždy včas reagoval a ve svých reakcích tuto adresu nijak nezpochybnil. Jednalo se zejména o usnesení o odmítnutí žaloby ze dne 17. 5. 2016, proti kterému podal včasnou kasační stížnost, v níž rovněž uvedl adresu pro doručování ve tvaru: „XXX XX P. 5 – R., *Š. k. Z, poštovní příbrádka Y*“. Také po zrušení usnesení o odmítnutí žaloby a vrácení věci městský soud zaslal stěžovateli výzvu k doložení majetkových poměrů na adresu „*Š. k. Z, XXX XX P. 5*“, stěžovatel včas požádal o prodloužení lhůty, přičemž výhrady vůči doručovací adrese nevznesl. Poprvé se námitky vůči doručovací adrese objevují až v nyní předložené kasační stížnosti.

[19] Není pochyb, že řádné doručování písemností soudem účastníkům řízení je nezbytnou podmínkou zachování jejich procesních práv a tím i řádnosti soudního řízení. Nedílnou součástí řádného doručování je také respektování účastníkem sdělené adresy pro doručování ve smyslu § 6a, resp. 46b zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (ve správním soudnictví ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s.). Předpokladem ovšem je, že účastníkem sdělená adresa je správně uvedena. Tak tomu ovšem v této věci ve vztahu k adrese poštovní příbrádky nebylo.

[20] Ostatně stěžovatel podal proti napadenému usnesení včasnou kasační stížnost a ze spisu městského soudu je patrné, že také včas vyhověl výzvě k úhradě soudního poplatku i doplnění žalobních bodů (lhůta k doplnění žalobních bodů podle kasačního rozsudku Nejvyššího

pokračování

správního soudu pokračovala poté, co městský soud pravomocně rozhodl o stěžovatelově žádosti o osvobození od soudních poplatků). Stěžovatel tedy nebyl v důsledku doručování na adresu „*J. k. Z, XXX XX P. 5*“ nijak zkrácen na svých právech.

III.2 Důvodnost kasační stížnosti

[21] Kasační stížnost je v části směřující proti výroku I. přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích uvedeného rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[22] Kasační stížnost není důvodná.

[23] Nejvyšší správní soud předně zdůrazňuje, že hlavním rozhodovacím důvodem, pro který městský soud stěžovateli nepřiznal osvobození od soudních poplatků, bylo nesplnění základní podmínky § 36 odst. 3 s. ř. s. Tou je nedostatek finančních prostředků na straně stěžovatele („*Účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků*“). Majetkovými poměry stěžovatele (shrnutými výše v bodu [3]) se městský soud podrobně zabýval a stěžovatel proti tomuto hodnocení nevznesl v kasační stížnosti žádné námitky.

[24] Kasační stížnost městskému soudu především vytýká, že nerozpoznal ústavní deficit úpravy soudních poplatků v řízeních týkajících se svobodného přístupu k informacím. Právní úprava je podle stěžovatele diskriminační v tom, že poplatky platí pouze žalobci a nikoliv žalovaní, a je nepřiměřená a protiústavní s ohledem na význam práva na informace.

[25] Nejvyšší správní soud stěžovatelem tvrzenou neústavnost právní úpravy neshledal.

[26] Ve shodě s městským soudem Nejvyšší správní soud připomíná, že byť jsou správní orgány osvobozeny od placení soudních poplatků za kasační stížnost, vystupují-li v soudním řízení správním na straně žalovaných, správní soudy jim (na rozdíl od žalobců) v případě úspěchu ve věci v zásadě nepřiznávají náhradu nákladů řízení (např. spojených s účastí jejich zaměstnanců na jednání nebo se zastoupením advokátem, ani nákladů spočívajících v hotových výdajích), neboť povinnost správního orgánu hájit jím vydané rozhodnutí proti správní žalobě představuje samozřejmou součást povinností plynoucí z jejich běžné úřední činnosti (viz zejm. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47, č. 3228/2015 Sb. NSS a judikaturu tam citovanou; k výjimkám srov. bod 29 citovaného usnesení). V případě úspěchu žalobce ve věci je naopak žalovaný povinen nahradit žalobci náklady řízení, včetně zaplaceného soudního poplatku. Jinými slovy, je-li žaloba důvodná, žalobce dostane zaplacený soudní poplatek zpět. Nelze také přehlédnout, že průměrné celkové náklady na jedno soudní řízení podstatně převyšují částku soudního poplatku ve správním soudnictví. Tyto náklady jsou hrazeny ze státního rozpočtu.

[27] Soudní poplatky nejsou samoučelné a nemají za cíl znevýhodňovat žalobce oproti orgánům veřejné moci. Mají naopak tři základní funkce: fiskální (jejímž cílem je, aby ti, kdo se obracejí na soudy, přispěli k úhradě nákladů spojených s jejich činností), regulační (jejímž cílem je odradit podatele od svévolných, bezdůvodných anebo malicherných návrhů, které by soudy zbytečně zatěžovaly) a motivační (jež má působit tak, aby povinní dobrovolně plnili své povinnosti a účastníci právních vztahů řešili své spory mimosoudně), viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19, č. 3271/2015 Sb. NSS.

[28] Soud proto nepřisvědčil námitce, že by žalobci byli diskriminováni vůči správním orgánům tím, že projednání návrhů podaných žalobci obecně podléhá soudním poplatkům (s výjimkami uvedenými níže). Rovnost účastníků řízení není z důvodu tvrzeného stěžovatelem nijak narušena.

[29] V případě nemajetných žalobců, jimž by trvání na zaplacení soudního poplatku bránilo v přístupu k soudu, je zaručena možnost požádat o individuální osvobození od soudních poplatků za podmínek uvedených v § 36 odst. 3 s. ř. s. Ostatně této možnosti stěžovatel využil, byť neúspěšně. V taxativně vymezených případech pak právní úprava přiznává osvobození přímo ze zákona určitým typům řízení nebo určitým osobám - účastníkům specifikovaných řízení (viz § 11 odst. 1 a 2 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích). Osvobození může být přiznáno i jinými předpisy (např. restitučními).

[30] S tím souvisí i druhý stěžovatelův argument, podle kterého by řízení ve věcech svobodného přístupu k informacím mělo být s ohledem na jeho význam osvobozeno paušálně ze zákona.

[31] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem potud, že právo na informace patří mezi klíčové nástroje kontroly výkonu veřejné moci, které brání její možné zneužitelnosti (viz např. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012 – 62, č. 3155/2015 Sb. NSS, nebo rozsudky ze dne 25. 3. 2015, č. j. 8 As 12/2015 – 46, č. 3310/2015 Sb. NSS, ze dne 13. 8. 2014, č. j. 1 As 78/2014 – 41, č. 3127/2014 Sb. NSS, ze dne 7. 5. 2009, č. j. 1 As 29/2009 – 59, nebo ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 28/2007 – 89, č. 1532/2008 Sb. NSS). Ve své judikatuře soud proto opakovaně vyzdvihl preventivní funkci práva na informace, která napomáhá předcházet nežádoucím situacím, motivům a jevům ve veřejné správě, neboť již pouhý právní stav umožňující v zásadě komukoliv, aby získal informace o činnosti veřejné správy, vede k větší odpovědnosti a transparentnosti a posiluje důvěru veřejnosti ve státní orgány a zákonost jejich rozhodování.

[32] Ani při zohlednění významu práva na informace ovšem nelze bez dalšího dovodit, že by zpoplatnění řízení ve věcech svobodného přístupu k informacím bylo nepřiměřené nebo protiústavní.

[33] Zákon o soudních poplatcích vychází z předpokladu, že za soudní řízení se poplatky v zásadě platí, a to ve výši stanovené sazebníkem, který je přílohou uvedeného zákona. Osvobození od soudních poplatků přímo na základě zákona pak je výjimkou z tohoto pravidla, při jejímž stanovení požívá zákonodárce určitou mírou uvážení, která je limitována zákazem svévole a diskriminace.

[34] Nejvyšší správní soud neshledal, že by zákonodárce protiústavním způsobem překročil meze svého uvážení tím, že nezařadil (1) řízení ve věcech svobodného přístupu k informacím mezi řízení, která jsou od soudních poplatků osvobozena podle § 11 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, nebo (2) navrhovatele v řízeních ve věcech svobodného přístupu k informacím mezi subjekty, které jsou osvobozeny podle § 11 odst. 2 téhož zákona.

[35] I přes nepopiratelný význam práva na informace nelze odhlédnout od skutečnosti, že tento nástroj ke kontrole veřejné moci může být jednotlivci i zneužíván a může ve specifických případech vést k ojedinělým poruchám při výkonu veřejné moci či k dočasné paralýze povinných subjektů (viz např. rozsudky ze dne 26. 3. 2015, č. j. 10 As 20/2015 – 87, bod 19, nebo ze dne 12. 3. 2015, č. j. 2 As 24/2015 – 52) či přinejmenším může zahltit soudní soustavu množstvím neopodstatněných žalob, a prodlužovat tak řízení v jiných věcech

pokračování

(viz např. rozsudky ze dne 23. 9. 2019, č. j. 7 As 196/2019 – 14, ze dne 16. 8. 2019, č. j. 3 As 252/2019 – 13, nebo ze dne 17. 7. 2019, č. j. 1 As 191/2019 – 14, a stovky dalších věcí iniciovaných týmž účastníkem řízení).

[36] Povahu sporů vedených stěžovatelem, příp. šikanózní uplatňování práva, je pak možné zohlednit při rozhodování o individuálním osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 s. ř. s. V rozsudku ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 – 66, č. 2601/2012 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „[i] když účastník je nemajetný, takže by zásadně bylo namístě přiznat mu osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.), může mu soud výjimečně toto dobrodiní odepřít, a to zejména pro povahu sporu či sporů, které účastník vede. O výše uvedený případ se může jednat, vede-li účastník s různými veřejnými institucemi množství sporů týkajících se poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, které často pokračují jako spory soudní, a přitom nejde o spory mající vztah ke podstatným okolnostem účastnickovy životní sféry (netýkají se, a to ani nepřímo, účastnickova majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí, nýbrž jde o spory vyvolané účastnickovým zájmem o veřejné záležitosti a fungování veřejných institucí). [...] Osvobození od soudních poplatků nemá být institutem umožňujícím osobám s nízkými příjmy vést bezplatně řízení podle své libosti, nýbrž zajistit, aby v případech, kdy nemají dostatek prostředků, a přitom je na místě, aby soudní řízení vedly (neboť jde o věc skutečně se dotýkající jejich životní sféry), jim nedostatek prostředků nebránil v účinné soudní ochraně.“

[37] Nejvyšší správní soud se proto ztotožňuje s městským soudem, že i v případě řízení týkajících se svobodného přístupu k informacím plní soudní poplatky mimo jiné svou regulativní funkci, a je namístě individuální posouzení případného osvobození.

[38] S ohledem na výše uvedené městský soud nepochybil, když neshledal důvod k předložení věci Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy. Z týchž důvodů tak nepostupoval ani Nejvyšší správní soud.

[39] Závěrem Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že městský soud nevyhodnotil stěžovatelovu žádost tak, že by se jednalo o nemajetného účastníka řízení, kterému by mělo být výjimečně odepráno přiznání osvobození od soudních poplatků z důvodu šikanózního výkonu práva, ale hlavním důvodem zamítnutí žádosti byl dostatek finančních prostředků stěžovatele. Pouze podpůrně (nad rámec nezbytného odůvodnění) se městský soud vyjádřil i k povaze sporu, který se nedotýká životní sféry stěžovatele, ale je motivován jeho zájmem o veřejné záležitosti. Jak již uvedl městský soud, stěžovatel má plné právo takové spory vést, lze po něm však spravedlivě požadovat, aby se na nákladech soudního řízení podílel formou zaplacení soudního poplatku. Nesplnění nezbytné podmínky pro osvobození od soudních poplatků spočívající v nemajetnosti účastníka řízení ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s. je v posuzované věci nesporné a nelze jej „nahradit“ ani významem práva, jehož ochrany se účastník řízení domáhá. Soud také připomíná, že v případě úspěchu ve věci je žalobcům zpravidla přiznána náhrada nákladů řízení.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[40] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost v části směřující proti výroku I. nedůvodnou, proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[41] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti v části směřující proti výroku I. soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, již by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení

nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

[42] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti v části směřující proti výroku II. (viz výše bod [15]) soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s. (za použití § 120 s. ř. s.), podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2020

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu